

Decyzja
Prezydium KK
nr 171/2013

ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o statystyce publicznej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi do projektu ustawy o zmianie ustawy o statystyce publicznej.

1. W art. 1 pkt 2 projektu proponuje się nowe brzmienie art. 5 ustawy. Zmiana art. 5 ustawy obejmuje zmodyfikowanie uprawnień statystyki publicznej zbierania danych w ten sposób, iż m.in. dopuszcza się zbieranie danych chronionych na podstawie ustaw tajemnicą zawodową. Dane te zgodnie z obecnym brzmieniem ustawy są wyłączone z zakresu danych zbieranych przez statystykę publiczną. Ustawa o adwokaturze jak również ustawa o radcach prawnych nakazuje zachować w tajemnicy oraz zabezpieczyć przed ujawnieniem lub niepożądanym wykorzystaniem wszystkiego, o czym adwokat lub radca prawny dowiedział się związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych. Tak rozumiana tajemnica jest nieograniczona w czasie, a z obowiązku jej zachowania ani adwokat ani radca prawny nie może zostać zwolniony. Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry nakłada na lekarzy obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu. Lekarz związany jest tajemnicą również po śmierci pacjenta. Przytoczone unormowania regulujące zasady wykonywania zawodów uzasadniają wniosek, iż tajemnica zawodowa stanowi jeden z podstawowych warunków wykonywania niektórych zawodów, zaś zachowanie tajemnicy stanowi warunek właściwego ich wykonywania. Z tego powodu propozycja zmiany w ustawie prowadząca do otworzenia dostępu do danych stanowiących tajemnicę zawodową jest niezrozumiała i nie może uzyskać pozytywnej opinii, zwłaszcza w sytuacji braku wskazania w uzasadnieniu projektu szczególnie ważnych przyczyn i celów, jakim ma służyć zwolnienie z ochrony informacji stanowiących tajemnicę zawodową na rzecz statystyki statystycznej.

2. Wątpliwości budzi przyjęta w proponowanym brzmieniu art. 31 konstrukcja, zgodnie z którą, szczegółowy zakres danych, które podmioty objęte badaniem statystycznym zobowiązane są przekazywać GUS-owi, określa Prezes GUS i inne organy prowadzące badania statystyczne w drodze wytycznych. W obecnym stanie prawnym, zakres tych danych wynika z rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów. O ile przekazanie kompetencji do tworzenia formularzy Prezesowi GUS należy uznać za zasadne, o tyle wskazywanie zakresu danych w tej formie, zwłaszcza przy uwzględnieniu, że ma to następować w „wytycznych” Prezesa GUS, rodzi pytanie, czy w ten sposób nie nakłada się obowiązków na podmioty nie będące organizacyjnie podporządkowane Prezesowi GUS w drodze aktu o wybitnie wewnętrznym charakterze. Innymi słowy proponowany zapis może być uznany za naruszenie konstytucyjnej zasady dotyczącej aktów prawnych (zarówno w ujęciu podmiotowym jak i przedmiotowym) o charakterze powszechnie obowiązującym.
3. Prezydium KK negatywnie ocenia możliwość pozyskiwania danych osobowych od pełnoletniego domownika (art. 35 b ust. 2 projektu). Jedną z dwóch podstawowych, merytorycznych przesłanek przetwarzania danych osobowych jest zgoda zainteresowanego, zgoda osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r o ochronie danych osobowych). Takie ujęcie jest pochodną przyznania każdej osobie prawa do ochrony własnych danych osobowych. Ustawa nie wybrała modelu tzw. opcji negatywnej, a więc założenia, iż brak sprzeciwu oznacza zgodę i że w związku z tym wolno przetwarzać dane osobowe, o ile zainteresowany się temu nie sprzeciwia.
- Jeżeli osoba zbierająca czy w inny sposób przetwarzająca dane osobowe zwraca się o zgodę, musi to zostać sformułowane w sposób jednoznaczny i wyróżniać się spośród innych pochodzących od tej osoby informacji i oświadczeń.

Gdańsk, 15 października 2013 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

PREZYDIUM KRAJOWEGO
KONSTYTUMIUM NSZZ „Solidarność”

Bogdan Dłuski